

nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Kazneni zakon (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 – ispravak i 101/17 u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je tri puta, te je jednom ispravljen. Prvi put je izmijenjen 2012., prije stupanja na snagu, tako da su prve izmjene stupile na snagu danom stupanja na snagu Kaznenog zakona, drugi put 2015., zbog uočenih problema u praksi, potrebe dodatnog usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim dokumentima te zbog potrebe da se Kazneni zakon nomotehnički i jezično doradi, dok su treće, izmjene i dopune, one iz 2017., inicirane potrebom usklađenja nacionalnog kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije na području zlouporabe tržišta kapitala.

Ovim Prijedlogom zakona predlažu se četvrte izmjene i dopune Kaznenog zakona, a razlog za to je prvenstveno usklađenje nacionalnog kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Usklađenje nacionalnog kaznenog zakonodavstva potrebno je izvršiti na području suzbijanja terorizma kroz transponiranje i implementaciju Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88/6, 31. 3. 2017.) – u daljnjem tekstu: Direktiva o suzbijanju terorizma, dok je u odnosu na suzbijanje prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Europske unije analiza nacionalnog kaznenog zakonodavstva pokazala njegovu usklađenost s Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 05. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198/29, 28.7.2017) – u daljnjem tekstu: PIF Direktiva.

Ovim izmjenama i dopunama, potrebno je provesti i usklađenje kaznenog zakonodavstva s preporukama iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, a koje Izvješće je usvojeno na 42. plenarnoj sjednici Odbora stručnjaka Vijeća Europe o procjeni mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma -u daljnjem tekstu: MONEYVAL.

Ovim Prijedlogom zakona potrebno je provesti i reviziju transpozicije Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave (SL L 218/8, 14.8. 2013) – u daljnjem tekstu: Direktiva o napadima na informacijske sustave, na koju je ukazala Europska komisija u svom evaluacijskom Izvješću broj: COM (2017) 474 final od 13. 9. 2017.

Zaključno, predmetom četvrtih izmjena i dopuna Kaznenog zakona, je i otklanjanje nedostataka i dvojbi koji proizlaze iz zakonskog teksta, a koje su uočene u praksi primjene Kaznenog zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Direktivom o suzbijanju terorizma nastaje se osigurati djelotvorni i učinkoviti pravni instrumenti kao odgovor na teroristička djelovanja koja predstavljaju najteže povrede univerzalnih ljudskih vrijednosti, temeljnih prava i sloboda te najteže oblike napada na demokraciju i vladavinu prava. Iako je kazneno materijalno zakonodavstvo, kroz dosadašnje postupke transponiranja i implementacije sekundarnih izvora prava Europske unije - Okvirne odluke Vijeća od 13.6. 2002. o suzbijanju terorizma 2002/475/PUP (SL L 164/3, 22.6.2002.) i Okvirne odluke Vijeća 2008/919/JHA od 28.11.2008. o izmjenama i dopunama Okvirne odluke od 13. lipnja 2002. o borbi protiv terorizma (SL L 330/21, 9.12.2008) u velikoj mjeri usklađeno s odredbama predmetne Direktive, ipak bilo je potrebno je učiniti određene izmjene i dopune u odnosu na kazneno djelo terorizma iz članka 97. Kaznenog zakona i kaznena djela povezana s terorizmom iz članka 98. do članka 103. Kaznenog zakona.

S tim u svezi, predlagatelj ovim Prijedlogom Zakona kroz inkriminiranje primanja obuke za terorizam predlaže dopunu članka 101. Kaznenog zakona, kao i propisivanje samostalnog kaznenog djela-putovanje u svrhu terorizma u članku 101 a Kaznenog zakona. Potonje inkriminacije ne predstavljaju apsolutnu novost jer su iste sukladno Kaznenom zakonu već obuhvaćene kaznenim djelom pripremanja kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom propisanim u članku 103. Kaznenog zakona. S obzirom da Direktiva o suzbijanju terorizma u članku 14. stavku 3., zahtjeva sankcioniranje za pokušaj kaznenog djela iz članka 9. (putovanje u svrhu terorizma), njegovo podvođenje pod inkriminaciju iz članka 103. Kaznenog zakona koje je po svojoj naravi nesamostalno kazneno djelo ili delicta preparata čije je biće prošireno na sve moguće pripremne radnje, onemogućavalo bi kažnjavanje za pokušaj koji bi već bio obuhvaćen pojmom pripremanja.

PIF Direktiva predstavlja jedinstveni kaznenopravni okvir za suzbijanje prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Europske unije. Predmetnim sekundarnim izvorom prava Europske unije zamjenjuje se Konvencija o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 316/49, 27.11.1995), u daljnjem tekstu: PIF Konvencija. PIF Direktiva uspostavlja minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i vrste te visine kaznenopravnih sankcija koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela počinjenih na štetu financijskih interesa Europske unije. Analizom predmetne Direktive uočeno je kako je nacionalno kazneno zakonodavstvo već usklađeno sa zahtjevima koje Direktiva postavlja pred države članice. S tim u svezi, kaznena djela iz članka 3. PIF Direktive kojima se štite financijski interesi Europske unije po svom zakonskom opisu odgovaraju kaznenim djelima: utaje poreza ili carina (članak 256. Kaznenog zakona), subvencijskoj prijevari (članak 258. Kaznenog zakona) i prijevari u gospodarskom poslovanju (članak 247. Kaznenog zakona). Kako osim navedenih protupravnih postupanja iz članka 3. PIF Direktive, ista u članku 4. definira i druga kaznena djela počinjenje kojih štetno utječe na financijske interese Europske unije, analizom propisanih protupravnih postupanja uočeno je kako ista odgovaraju kaznenim djelima: pranja novca (članak 265. Kaznenog zakona), primanja mita (članak 293. Kaznenog zakona), davanja mita (članak 294. Kaznenog zakona), utaji (članak 232. Kaznenog zakona) i pronevjeri (članak 233. Kaznenog zakona). Također, analiza kaznenopravnih sankcija gore navedenih kaznenih djela pokazala je njihovu usklađenost s člankom 7. PIF Direktive koji za

protupravna postupanja iz članka 3. i 4., kao kaznenopravnu sankciju propisuje kaznu zatvora čiji je minimalni posebni maksimum najmanje četiri godine. PIF Direktiva, kao novinu u odnosu na PIF Konvenciju uvodi u članku 12. rokove zastare kaznenog progona i zastare izvršenja kazne zatvora za kaznena djela iz članka 3. i 4. Analiza predmetnih rokova pokazala je njihovu usklađenost s člankom 81. Kaznenog zakona (zastara kaznenog progona) i člankom 83. Kaznenog zakona (zastara izvršenja kazne).

Kazneno djelo pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona mijenja se kao posljedica implementacije preporuka MONEYVAL-a iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma. Naime, MONEYVAL, kao stalno tijelo Vijeća Europe nadležno za ocjenu usklađenosti s glavnim međunarodnim standardima za suzbijanje pranja novca i financiranje terorizma i učinkovitost njihove provedbe te kao tijelo nadležno za davanje preporuka nacionalnim vlastima u pogledu potrebnih poboljšanja njihovih nacionalnih sustava, tijekom evaluacije Republike Hrvatske 2013., izradilo je niz preporuka, a dio kojih se odnosi na potrebu izmjena kaznenog materijalnog zakonodavstva. Usklađenje kaznenog materijalnog zakonodavstva postići će se kroz punu implementaciju članka 6. Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj: 14/2002), članka 3. stavka 1. Konvencije Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa droga i psihotropnih tvari (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj: 4/94) i članka 9. Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i o financiranju terorizma (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj: 5/2008). S tim u svezi, kroz propisivanje lažnog prikazivanja nezakonitog podrijetla imovinske koristi, kao i pomaganja počinitelju ili sudioniku predikatnog kaznenog djela da izbjegne pravne posljedice djela kroz izbjegavanje kaznenog progona ili oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, prošireni su postojeći modaliteti počinjenja kaznenog djela pranja novca. Kao nova inkriminacija predmetnog kaznenog djela, predloženo je propisivanje davanja uputa ili savjeta ili uklanjanje prepreka kao konkretnih pojedinačnih oblika radnji počinjenja te propisivanje generalne klauzule „ili na drugi način“ u olakšanju njegova počinjenja kao analogie intra legem. Zaključno, predlagatelj kao posljedicu preporuke MONEYVAL-a kojom se izjednačava imovinska korist ostvarena kaznenim djelom sa imovinom, a imovina sa predmetom, koji se sukladno općim odredbama Kaznenog zakona neće uvijek oduzeti, predlaže i propisivanje oduzimanja imovinske koristi, predmeta i sredstava nastalih počinjenjem kaznenog djela iz članka 265. stavka 1. do 5. Kaznenog zakona ili namijenjenih ili uporabljenih za počinjenje kaznenog djela te utvrđivanje prava ništetnim.

Predlagatelj ovim Prijedlogom zakona, kroz izmjene i dopune kaznenih djela: neovlašteni pristup (članak 266. Kaznenog zakona), oštećenje računalnih podataka (članak 268. Kaznenog zakona) i zlouporaba naprava (članak 272. Kaznenog zakona) provodi reviziju transpozicije Direktive o napadima na informacijske sustave. Tako se predmetnim izmjenama kroz dopunu kaznenog djela iz članka 266. stavka 1. Kaznenog zakona, sankcionira neovlašteni pristup dijelu računalnog sustava, kao objektu počinjenja predmetnog kaznenog djela. Nadalje, kroz izmjenu članka 268. stavka 1. Kaznenog zakona, dodatno se inkriminira prikrivanje tuđih računalnih podataka ili programa ili onemogućavanje pristupa tuđim računalnim podacima ili programima, dok se kroz dopunu zakonskog opisa kaznenog djela iz članka 272. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona propisuje distribuiranje, kao novi modalitet počinjenja kaznenog djela.

Preostale izmjene rezultat su potreba na koje je ukazala praksa, potrebe uklanjanja uočenih nejasnoća i usklađivanja s mjerodavnim nacionalnim pravom. Kao najvažnije treba istaknuti sljedeće izmjene:

U članku 55. stavku 8. Kaznenog zakona (rad za opće dobro) predlaže se izmjena nomotehničke prirode na način da se stavak 8. u kontekstu produljenja prvobitnog roka za izvršenje rada za opće dobro veže uz stavak 6., a ne uz stavak 5. kako je propisano u Kaznenom zakonu. Naime, stavak 5. propisuje pristanak osuđenika, kao uvjet izvršenje rada za opće dobro, a ne prvobitni rok za izvršenje rada za opće dobro kojeg u slučaju njegova neskrivljenog neizvršenja iz članka 55. stavka 8. Kaznenog zakona, nadležno tijelo za probaciju mora produžiti.

Predlagatelj ovim Prijedlogom zakona predlaže i dopunu članka 57. Kaznenog zakona (djelomična uvjetna osuda) kroz propisivanje novog stavka 5., kojim se predlaže da se vrijeme izdržavanja neuvjetovanog dijela kazne izuzme iz rečenog roka provjeravanja iz članka 56. stavka 3. Kaznenog zakona, s obzirom da u suprotnom postoji realna i opravdana bojazan da bi u situacijama kada je izrečen kraći rok provjeravanja taj rok mogao isteći za vrijeme izvršavanja neuvjetovanog dijela kazne.

Uz navedeno, predlaže se i izmjena definicije žrtve iz članka 87. stavka 25. Kaznenog zakona radi usklađenja s definicijom žrtve iz članka 202. stavka 11. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17, u daljnjem tekstu: Zakon o kaznenom postupku) koji razlikuje tzv. „izravnu žrtvu“ kao fizičku osobu koja je izravno pogođena počinjenim kaznenim djelom i koja je uslijed toga pretrpila fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda od tzv. „posredne žrtve“ kojom se smatraju i braćni i izvanbraćni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom, te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

Zaključno, predlagatelj četvrtim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, predlaže propisivanje novog, samostalnog kaznenog djela prisile prema zdravstvenom radniku u članku 315. a, kao reakcije na pojavne oblike nasilja usmjerenog prema zdravstvenim radnicima u svezi s obavljanjem zdravstvene djelatnosti kao javne službe.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženim izmjenama Kaznenog zakona osigurat će se transponiranje odredbi Direktive o suzbijanju terorizma kojima se inkriminira primanje obuke za terorizam i putovanje u svrhu terorizma, kao i sankcioniranje počinitelja za doprinos u počinjenju kaznenih djela povezanih s terorizmom. Također, predloženim izmjenama postići će se usklađenost kaznenog djela pranja novca iz članka 265. Kaznenog zakona sa zahtjevima MONEYVAL-a, kao i potpuna transpozicija Direktive o napadima na informacijske sustave kroz izmjene i dopune kaznenih djela: neovlaštenog pristupa (članak 266. Kaznenog zakona), oštećenja računalnih podataka (članak 268. Kaznenog zakona) i zlouporabe naprava (članak 272. Kaznenog zakona).

III. OCJENA I IZVORI SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15-ispravak, 101/17) u članku 55. stavku 8. broj: „5.“ zamjenjuje se brojem: „6.“.

Članak 2.

U članku 57. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5)Vrijeme provjeravanja iz uvjetovanog dijela kazne ne teče za vrijeme izdržavanja neuvjetovanog dijela kazne.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 3.

U članku 87. stavak 25. mijenja se i glasi:

„(25) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba koja je pretrpjela fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda koji su izravna posljedica kaznenog djela. Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom, te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.“

Članak 4.

U članku 97. stavku 1. točki 6., na oba mjesta, iza riječi: „nuklearnog,“ dodaje se riječ: „radiološkog,“.

U stavku 1. iza točke 9. dodaje se točka 10. koja glasi:

„10.ometra rad računalnog sustava kritične infrastrukture,“.

U stavku 2. riječi: „šest mjeseci do pet“ zamjenjuju se riječima: „jedne do osam.“.

Članak 5.

U članku 98. stavku 1. riječ i broj: „članka 101.“ zamjenjuje se riječima i brojem : „članka 102“.

Članak 6.

U članku 100. iza riječi: „u druženju radi“ dodaju se riječi: „počinjenja ili“.

Članak 7.

U članku 101. iza riječi: „za počinjenje“ dodaju se riječi: „ili doprinos u počinjenju“.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Tko prima upute ili samostalno stječe znanja o izradi i korištenju eksplozivnih naprava, vatrenog ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili o drugim specifičnim metodama ili tehnikama znajući da se te vještine namjeravaju koristiti za počinjenje ili doprinos u počinjenju kaznenog djela iz članka 97., članka 98., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Članak 8.

Iza članka 101. dodaje se članak 101.a koji glasi:

„Putovanje u svrhu terorizma

Članak 101.a

Tko putuje u svrhu počinjenja ili doprinosa u počinjenju kaznenog djela iz članka 97. ili počinjenja kaznenog djela iz članka 101. i članka 102. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.“

Članak 9.

Članak 265. mijenja se i glasi:

„(1) Tko imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom uloži, preuzme, pretvori, prenese ili zamijeni s ciljem prikrivanja ili lažnog prikazivanja njezinog nezakonitog podrijetla ili pomaganja počinitelju ili sudioniku kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist da izbjegne kazneni progon ili oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko prikriva ili lažno prikazuje pravu prirodu, podrijetlo, mjesto, raspolaganje, prenošenje te postojanje prava, odnosno vlasništva na imovinskoj koristi ostvarenoj kaznenim djelom.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko imovinsku korist koju je drugi ostvario kaznenim djelom, pribavlja, posjeduje ili koristi.

(4) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko s namjerom daje upute ili savjete ili uklanja prepreke ili na drugi način olakša počinjenje kaznenog djela iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka.

(5) Tko počinji djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka u financijskom ili drugom poslovanju ili se počinitelj bavi pranjem novca ili je imovinska korist iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka velike vrijednosti,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(6) Tko poduzme radnju iz stavka 1., 2. ili 5. ovoga članka postupajući s nehajem u odnosu na okolnosti da se radi o imovinskoj koristi ostvarenoj kaznenim djelom,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(7) Ako je imovinska korist iz stavka 1. do 6. ovoga članka ostvarena kaznenim djelom počinjenim u stranoj državi počinitelj će se kazniti ako se radi o kaznenom djelu i prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(8) Počinitelja iz stavka 1. do 6. ovoga članka koji dobrovoljno bitno pridonese otkrivanju kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist sud može osloboditi kazne.

(9) Imovinska korist, predmeti i sredstva koji su nastali počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. do 5. ovoga članka ili su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. do 5. ovoga članka, oduzet će se, a prava utvrditi ništetnim.

Članak 10.

U članku 266. stavku 1. iza riječi: „sustavu“ dodaju se riječi: „ili nekom njegovom dijelu“ .

Članak 11.

U članku 268. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Tko neovlašteno u cijelosti ili djelomično, oštetiti, izmjeniti, izbriše, uništi ili prikrije tuđe računalne podatke ili programe ili onemogućiti pristup tuđim računalnim podacima ili programima, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“ .

Članak 12.

U članku 272. stavku 1. iza riječi: „posjeduje“ dodaje se zarez i riječ: “distribuirati”.

U stavku 2. iza riječi: „posjeduje“ dodaje se zarez i riječ: “distribuirati”.

Članak 13.

Iza članka 315. dodaje se članak 315. a koji glasi:

„Prisila prema zdravstvenom radniku

Članak 315.a

(1) Tko doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika koji zdravstvenu djelatnost obavlja kao javnu službu, silom ili prijetnjom da će izravno uporabiti silu spriječiti u obavljanju njegove zdravstvene djelatnosti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka doveden u opasnost život ili tijelo doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika ili mu je nanesena tjelesna ozljeda ili je uporabljeno oružje ili opasno oruđe,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina zatvora.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji je bio izazvan protuzakonomitim, bezobzirnim ili grubim postupanjem doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika, može se osloboditi kazne.“.

Članak 14.

Članak 386. mijenja se i glasi:

„Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5.12.2002.),
2. . Direktiva 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 255, 30.9.2005.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 280, 27.10.2009.),
3. Direktiva 2008/98 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008.),
4. Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008.),
5. Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonomitim boravkom (SL L 168, 30.6.2009.),
6. Direktiva 2010/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa namijenjenih transplantaciji (SL L 207, 6.8.2010.),
7. Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprječavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011.),
8. Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011.),
9. Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013.),
10. Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP (SL L 151, 21.5.2014.),

11. Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12.6.2014.),
12. Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017.),
13. Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 05. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017.),
14. Okvirna odluka Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima (SL L 182, 5.7.2001.),
15. Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5.12.2002.),
16. Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom (SL L 335, 11.11.2004.),
17. Okvirna odluka Vijeća 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom (SL L 68, 15.3.2005.),
18. Okvirna odluka Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima (SL L 328, 6.12.2008.),
19. Konvencija o provedbi Sporazuma iz Schengena (SL L 239, 22.9.2000.),
20. Konvencija od 26. srpnja 1995. godine, koja se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 316, 27.11.1995, str. 49),
21. Protokol od 27. rujna 1996. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 313, 23.10.1996, str. 2),
22. Drugi Protokol od 19. lipnja 1997. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 221, 19.7.1997, str. 12).“.

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U članku 55. stavku 8. Kaznenog zakona (rad za opće dobro) predlaže se izmjena nomotehničke prirode na način da se stavak 8. u kontekstu produljenja prvobitnog roka za izvršenje rada za opće dobro veže uz stavak 6., a ne uz stavak 5. kako je propisano u Kaznenom zakonu. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 101/17) između ostaloga izvršna je dopuna članka 55. na način da je dodan novi stavak 2. koji predstavlja formalnu prepreku izricanja rada za opće dobro već osuđenim osobama na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci. Propisivanje novog stavka 2. dovelo je do promjene numeracije stavaka u predmetnom članku, slijedom čega je bilo potrebno intervenirati u stavak 8.

Uz članak 2.

U članku 57. Kaznenog zakona predlaže se dopuna kroz propisivanje novog stavka 5. prema kojem vrijeme provjeravanja iz uvjetovanog dijela kazne ne teče za vrijeme izdržavanja neuvjetovanog dijela kazne. Naime, odredbom članka 56. stavka 3. Kaznenog zakona propisano je da vrijeme provjeravanja kod izricanja uvjetne osude ne može biti kraće od jedne niti dulje od pet godina, te da počinje teći od dana pravomoćnosti presude. Iz odredbe članka 57. Kaznenog zakona proizlazi da se djelomično uvjetna osuda sastoji od neuvjetovanog dijela kazne, roka provjeravanja, te uvjetovanog dijela kazne. Iako će se odredba članka 56. stavka 3. Kaznenog zakona i nadalje primjenjivati kod djelomično uvjetne osude, predlagatelj ovom dopunom predlaže da se vrijeme izdržavanja neuvjetovanog dijela kazne izuzme od izrečenog roka provjeravanja, s obzirom da u suprotnom postoji realna i opravdana bojazan da bi u situacijama kada je izrečen kraći rok provjeravanja taj rok mogao isteći za vrijeme izvršavanja neuvjetovanog dijela kazne. Opisanom dopunom članka 57. Kaznenog zakona mijenja se i postojeća numeracija predmetnog članka, slijedom čega dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Uz članak 3.

U članku 87. stavku 25. (značenje izraza) Kaznenog zakona mijenja se definicija žrtve na način da se ista usklađuje s definicijom žrtve propisanom u članku 202. stavku 11. Zakona o kaznenom postupku. Naime, iz definicije žrtve iz članka 87. stavka 25. Kaznenog zakona razvidno je da ista obuhvaća samo tzv. „neposrednu žrtvu“, odnosno onu kojoj je protupravnom radnjom prouzročena fizička ili duševna bol, emocionalna patnja, imovinska šteta ili bitna povreda ljudskih prava ili temeljnih sloboda. Ovim Prijedlogom zakona, predlagatelj osim što predlaže usklađenje definicije tzv. „neposredne žrtve“ iz članka 87. stavka 25. Kaznenog zakona s definicijom tzv. „neposredne žrtve“ sadržanom u članku 202. stavku 11. Zakona o kaznenom postupku, isti i širi definiciju žrtve na tzv. „posredne žrtve“, odnosno one koje obuhvaćaju i bračnog i izvanbračni druga, životnog partnera ili neformalnog životnog partnera te potomka, a ako njih nema, pretka, brat i sestru one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom, te osobe koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

Uz članak 4.

Članak 97. Kaznenog zakona (terorizam) izmijenjen je u skladu sa zahtjevima Direktive o suzbijanju terorizma. Naime, Direktiva o suzbijanju terorizma inkriminira proizvodnju, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabavu ili uporabu eksploziva ili oružja, između ostalog kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja, kao i istraživanje i razvoj kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja te je, u tom smislu, bilo potrebno u cilju pravilne transpozicije intervenirati u članak 97. stavak 1. točku 6. Kaznenog zakona na način da se iza izraza „nuklearnog“, doda i izraz „radiološkog“.

U odnosu na novu točku 10. u stavku 1. ovog članka navodimo kako je ista posljedica transpozicije članka 3. stavka 1. točke i) Direktive o suzbijanju terorizma. Naime, predmetna odredba Direktive o suzbijanju terorizma inkriminira „nezakonito ometanje sustava, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 3. ili članak 9. stavak 4. točka b) ili c) te Direktive i nezakonito ometanje podataka, kako je navedeno u članku 5. te Direktive, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 4. točka c) te Direktive.

Predmetno znači da Direktiva o suzbijanju terorizma zahtijeva da kaznena djela nezakonitog ometanja sustava, odnosno nezakonitog ometanja podataka, kako su ta djela opisana u Direktivi o napadima na informacijske sustave pod određenim uvjetima i kada su počinjena s ciljem terorističkog djelovanja znače ostvarenje bića kaznenog djela terorizma. Računalni sustav kritične infrastrukture, kao objekt počinjenja ovog kaznenog djela, potrebno je sagledati, odnosno tumačiti u kontekstu značenja izraza kritičnih infrastrukture iz Zakona o kritičnim infrastrukturama (Narodne novine, broj: 56/13).

U stavku 2. predlaže se sukladno članku 15. stavku 2. Direktive o suzbijanju terorizma povisiti kaznenopravno sankciju za kvalificirani oblik prijetnje i to na način da se dosadašnji posebni minimum i maksimum od šest mjeseci do pet godina kazne zatvora, zamijene kaznom zatvora u visini od jedne do osam godina.

Uz članak 5.

U članku 98. Kaznenog zakona (financiranje terorizma) predlaže se proširenje kataloga kaznenih djela za čije se počinjenje ili doprinos počinjenju sredstva izravno ili neizravno daju ili prikupljaju. Naime, Direktiva o suzbijanju terorizma od država članica zahtijeva sankcioniranje financiranja terorizma kada počinitelj daje ili prima sredstva s ciljem da se ona koriste ili znajući da će se ona koristiti izravno ili neizravno za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3. do 10. Direktive. Iz navedenog, razvidno je kako Direktiva o suzbijanju terorizma, kao novinu zahtijeva sankcioniranje financiranja terorističkog udruženja (članak 4. Direktive o suzbijanju terorizma), pohađanje obuke za terorizam (članak 8. Direktive o suzbijanju terorizma) i putovanje u svrhu terorizma (članak 9. Direktive o suzbijanju terorizma). S tim u svezi, predloženo je i proširenje kataloga kaznenih djela u članku 98. Kaznenog zakona (financiranje terorizma).

Uz članak 6.

U članku 100. Kaznenog zakona (novačenje za terorizam) predlaže se po uzoru na članak 6. Direktive o suzbijanju terorizma, proširenje zakonskog opisa kaznenog djela na način da počinitelj bude i onaj tko vrbuje drugoga da se pridruži terorističkom udruženju radi

počinjenja kaznenog djela iz članka 97., članka 102., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. Kaznenog zakona, obzirom da je postojećom odredbom Kaznenog zakona inkriminirano samo vrbovanje radi doprinosa u počinjenju navedenih kaznenih djela.

Uz članak 7.

U članku 101. stavak 1. Kaznenog zakona (obuka za terorizam) predlaže se sukladno članku 7. Direktive o suzbijanju terorizma (pružanje obuke za terorizam) dopuna kaznenog djela obuke za terorizam. Naime, doprinos počinjenju kaznenog djela terorizma obuhvaća opće institute Kaznenog zakona (poticanje i pomaganje), stoga će oni koji doprinose počinjenju kaznenog djela iz članka 97. Kaznenog zakona (terorizam) odgovarati primjerice kao poticatelji ili pomagatelji. Obzirom da Direktiva o suzbijanju terorizma u članku 7. zahtjeva da se kao počinitelj kaznenog djela obuke za terorizam sankcionira onaj tko daje upute o izradi ili uporabi eksploziva, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama ne samo potencijalnom počinitelju, odnosno supočinitelju kaznenog djela terorizma već i onima koji doprinose njegovu počinjenju-poticateljima ili pomagateljima, predložena je dopuna ovog kaznenog djela.

U novi stavak 2. predlaže se transponiranje članka 8. Direktive o suzbijanju terorizma (pohađanje obuke za terorizam) na način da se inkriminira pohađanje obuke za terorizam, kada počinitelj postupa znajući da se vještine koje stječe pohađanjem obuke namjeravaju koristiti za počinjenje ili doprinos u počinjenju kaznenog djela iz članka 3. stavka 1. točke (a) do (i) Direktive.

Uz članak 8.

Članak 101.a Kaznenog zakona (putovanje u svrhu terorizma) predlaže propisivanje novog kaznenog djela sukladno članku 9. Direktive o suzbijanju terorizma (putovanje u svrhu terorizma). Naime, postupanje iz članka 9. Direktive moguće je podvesti pod postojeće kazneno djelo iz članka 103. Kaznenog zakona (pripremanje kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom), no obzirom da Direktiva traži kažnjavanje za pokušaj počinjenja predmetnog kaznenog djela, a kako isti nije moguć kod pripremnih radnji, predlaže se da se članak 9. Direktive transponira kroz novi članak 101.a Kaznenog zakona, kao samostalno kazneno djelo.

Uz članak 9.

U članku 265. stavku 1. Kaznenog zakona (pranje novca) proširen je zakonski opis kaznenog djela sukladno članku 9. stavku 1. točki a) Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i o financiranju terorizma i članku 6. stavku 1. točki a (i) Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta kroz propisivanje lažnog prikazivanja, kao novog modaliteta počinjenja kaznenog djela pranja novca. Osim opisane dopune, daljnjom implementacijom članka 9. stavka 1. točke a) Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i o financiranju terorizma i članku 6. stavku 1. točke a (i) Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta u članak 265. stavak 1. Kaznenog zakona uvedena je nova inkriminacija kaznenog djela pranja novca prema kojoj jedan od mogućih počinitelja predmetnog kaznenog djela može biti i pomagač koji počinitelju ili sudioniku

predikatnog kaznenog djela pomaže izbjеći pravne posljedice njihovog djela i to kroz izbjegavanje kaznenog progona ili oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom.

Stavak 2. proširen je „lažnim prikazivanjem“, kao novim modalitetom počinjenja kaznenog djela pranja novca sukladno članku 9. stavku 1. točki b) Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i o financiranju terorizma i članku 6. stavku 1. točki a (II) Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta .

Stavak 3. ostao je neizmijenjen u odnosu na tekst važećeg članka 265. Kaznenog zakona.

Stavkom 4. sankcionira se pomaganje u počinjenju kaznenog djela iz stavka 1., 2. ili 3. na način da se kažnjava onaj tko s namjerom daje upute ili savjete ili uklanja prepreke ili na neki drugi način olakša počinjenje kaznenog djela.

Stavci 5. 6. i 7. po svom sadržaju odgovaraju stavcima 4., 5. i 6. u važećem tekstu uz izmjenu pozivanja na pojedine stavke ovoga članka kao posljedica izmjene numeracije stavaka (zbog dodavanja novog stavka 4.).

U odnosu na stavak 8., koji propisuje mogućnost fakultativnog oslobođenja od kazne za počinitelja kaznenog djela pranja novca koji dobrovoljno pridonese otkrivanju kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist, u postojeću zakonsku odredbu predlaže se dodavanje pojma „bitno“, kako bi se naglasilo da nije svaki doprinos otkrivanju kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist razlog za moguće fakultativno oslobođenje od kazne.

Stavkom 9. propisuje se oduzimanje imovinske koristi, predmeta i sredstava koji su nastali počinjenjem kaznenog djela pranja novca ili su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela pranja novca te utvrđenje prava ništetnim.

Uz članak 10.

U članku 266. stavku 1. Kaznenog zakona (neovlašteni pristup) dopunjuje se sukladno članku 3. Direktive o napadima na informacijske sustave zakonski opis kaznenog djela kroz inkriminiranje neovlaštenog pristupa dijelu računalnog sustava. Na potrebu predmetne dopune ukazala je Europska komisija u evaluacijskom Izvješću broj: COM (2017) 474 final od 13. 9. 2017.

Uz članak 11.

Članak 268. stavak 1. Kaznenog zakona (oštećenje računalnih podataka) mijenja se na način da se kao novi modaliteti počinjenja kaznenog djela propišu prikrivanje ili onemogućavanje pristupa tuđim računalnim podacima ili programima, uz istovremeno brisanje postojećih modaliteta počinjenja ovog kaznenog djela kojima se sankcionira činjenje neuporabljivim ili nedostupnim ili prikazivanje nedostupnim tuđih računalnih podataka ili programa. Predmetna izmjena posljedica je daljnjeg usklađenja kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima iz članka 5. Direktive o napadima na informacijske sustave, a na potrebu kojih je ukazala Europska komisija u evaluacijskom Izvješću broj: COM (2017) 474 final od 13. 9. 2017.

Uz članak 12.

U članku 272. stavcima 1. i 2. Kaznenog zakona (zlouporaba naprava) dopunjuje se sukladno članku 7. Direktive o napadima na informacijske sustave zakonski opis kaznenog djela kroz inkriminiranje distribuiranja kao novog modaliteta počinjenja djela. Na potrebu predmetne dopune ukazala je Europska komisija u evaluacijskom Izvješću broj: COM (2017) 474 final od 13. 9. 2017.

Uz članak 13.

Člankom 315. a Kaznenog zakona uvodi se novo kazneno djelo prisila prema zdravstvenom radniku. Kroz stavak 1. predmetnog kaznenog djela inkriminira se sprječavanje silom ili prijetnjom na izravnu uporabu sile doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti kao javne službe.

U stavku 2. kao kvalifikatorna okolnost propisuje se dovođenje u opasnost života ili tijela doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika ili nanošenje tjelesne ozljede ili uporaba oružja ili opasnog oruđa.

U stavku 3. propisuju se mogućnost oslobođenja od kazne počinitelja ovog kaznenog djela kada je isti bio izazvan protuzakonom, bezobzirnim ili osobito grubim postupanjem doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika.

Uz članak 14.

Članak 386., revidiran je na način da su u istom kronološki navedeni pravni akti Europske unije koji su na snazi, a koji su do četvrtih izmjena i dopuna Kaznenog zakona bili transponirani u isti, uz ispravne nazive pravnih akata kako su objavljeni u Službenom listu Europske unije s brojem Službenog lista. Također, u predmetnom članku su radi usklađenja koje je izvršeno ovim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, u popis pravnih akata Europske unije dodane i Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP i Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 05. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Rad za opće dobro

Članak 55.

(1) Sud može izrečenu novčanu kaznu u iznosu manjem od tristo šezdeset dnevnih iznosa ili kaznu zatvora u trajanju manjem od jedne godine zamijeniti radom za opće dobro.

(2) Rad za opće dobro ne može se izreći već osuđenim osobama na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci.

(3) Kada sud novčanu kaznu zamjenjuje radom za opće dobro, zamijenit će jedan dnevni iznos s dva sata rada, a kad kaznu zatvora zamjenjuje radom za opće dobro, zamijenit će jedan dan zatvora s dva sata rada.

(4) Sud može počinitelju uz rad za opće dobro odrediti zaštitni nadzor iz članka 64. ovoga Zakona, čije trajanje ne može biti duže od vremena u kojem počinitelj mora izvršiti rad za opće dobro.

(5) Rad za opće dobro izvršit će se samo uz pristanak osuđenika.

(6) Osuđenik će, nakon što nadležnom tijelu za probaciju dađe pristanak, rad za opće dobro izvršiti u roku koji to tijelo odredi, vodeći računa o njegovim mogućnostima s obzirom na njegove osobne prilike i zaposlenje. Ovaj rok ne može biti kraći od jednog mjeseca niti dulji od dvije godine računajući od početka izvršavanja rada za opće dobro. Sadržaj rada za opće dobro određuje nadležno tijelo za probaciju u dogovoru s osuđenikom vodeći računa o njegovim sposobnostima.

(7) Ako se osuđenik u roku osam dana od dana za koji je pozvan ne javi nadležnom tijelu za probaciju ili mu poziv nije mogao biti dostavljen na adresu koju je dao sudu ili ne da pristanak, nadležno tijelo za probaciju će o tome obavijestiti nadležnog suca izvršenja ako je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, a sud ako je novčana kazna zamijenjena radom za opće dobro.

(8) Ako osuđenik svojom krivnjom ne izvršava rad za opće dobro, sud će odmah donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne u neizvršenom dijelu ili u cijelosti. Ako osuđenik ne izvrši rad za opće dobro bez svoje krivnje, nadležno tijelo za probaciju produžiti će rok iz stavka 5. ovoga članka.

(9) Ako osuđenik ne izvrši u potpunosti ili u većoj mjeri obveze iz stavka 3. ovoga članka, ili ih teško ili uporno krši, ili ustrajno izbjegava provođenje zaštitnog nadzora iz članka 64. ovoga Zakona, ili bez opravdanog razloga krši obvezu koja mu je određena sigurnosnom mjerom, sud će donijeti odluku kojom određuje izvršenje prvotno izrečene kazne. Ako se utvrdi da počinitelj obveze nije izvršio iz opravdanih razloga ili da je iz opravdanih razloga izbjegavao zaštitni nadzor, sud može obveze zamijeniti drugima, ili mu izreći zaštitni nadzor ako ga do tada nije imao, ili ga može osloboditi obveza, odnosno zaštitnog nadzora, ili mu može produljiti rok za izvršenje izrečenih obveza ili zaštitnog nadzora.

(10) Rad za opće dobro izvršava se bez naknade.

Djelomična uvjetna osuda

Članak 57.

(1) Sud može počinitelju koji je osuđen na novčanu kaznu ili kaznu zatvora u trajanju većem od jedne, a manjem od tri godine, izreći uvjetnu osudu za samo dio kazne ako ocijeni da postoji visok stupanj vjerojatnosti da i bez izvršenja cijele kazne neće ubuduće činiti kaznena djela.

(2) Neuvjetovani dio kazne zatvora mora iznositi najmanje šest mjeseci, a najviše jednu polovinu izrečene kazne.

(3) Neuvjetovani dio novčane kazne ne može iznositi manje od jedne petine ni više od jedne polovine izrečene kazne.

(4) Na neuvjetovani dio kazne zatvora ne mogu se primijeniti odredbe o uvjetnom otpustu.

(5) Na uvjetovani dio kazne shodno se primjenjuju odredbe iz članka 56., članka 58., članka 62., članka 63. i članka 64. ovoga Zakona.

Članak 87.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su odredbe sadržane u ovom Zakonu i drugim zakonima Republike Hrvatske, kojima se određuju pretpostavke kažnjivosti i sankcije koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela.

(2) Protupravna radnja je radnja kojom su ispunjena obilježja kaznenog djela, a ne postoji razlog isključenja protupravnosti.

(3) Službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar i javni bilježnik. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice.

(4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik i kadet te državni službenik i namještenik raspoređen na službu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

(5) Kad je službena osoba naznačena kao počinitelj kaznenog djela koje nije predviđeno u Glavi XXXIV. ovoga Zakona, ili kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, službenom osobom smatrat će se i vojna osoba.

(6) Odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe ili državnih tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(8) Članovi obitelji su bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik.

(9) Bliske osobe su članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug, bivši životni partner ili neformalni životni partner, osobe koje imaju zajedničko dijete i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.

(10) Izvanbračni drug je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici koja ima trajniji karakter ili koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

(11) Neformalni životni partner je osoba koja živi u istospolnoj zajednici koja ima trajniji karakter.

(12) Tajni podatak je podatak koji je prema posebnom zakonu označen kao klasificirani podatak. Ne smatra se tajnim podatkom podatak čiji je sadržaj suprotan ustavnom poretku Republike Hrvatske ili podatak koji je označen tajnim radi prikrivanja kaznenog djela, prekoračenja ili zlorabe ovlasti te drugih oblika nezakonitog postupanja u državnim tijelima.

(13) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe tijela javne vlasti, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom.

(14) Izbori su izbori za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike, Europski parlament, predstavnička tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba te postupak odlučivanja na državnom referendumu.

(15) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

(16) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, kao i telefonski impulsi.

(17) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

(18) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke, kao i računalni podaci koji su u njega spremljeni, obrađeni, učitani ili preneseni za svrhe njegovog rada, korištenja, zaštite i održavanja.

(19) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(20) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(21) Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(22) Imovinskom korišću od kaznenog djela smatra se neposredna imovinska korist od kaznenog djela koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprečavanja umanjenja imovine do kojeg je došlo počinjenjem kaznenog djela, imovina u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela kao i svaka druga korist koja je dobivena od neposredne imovinske koristi od kaznenog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela bez obzira nalazi li se na području Republike Hrvatske ili izvan njega.

(23) Imovinom se smatra imovina bilo koje vrste, neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na ili interes za takvu imovinu.

(24) Mito je svaka nepripadna nagrada, dar ili druga imovinska ili neimovinska korist bez obzira na vrijednost.

(25) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba kojoj su protupravnom radnjom prouzročene fizičke ili duševne boli, emocionalna patnja, imovinska šteta ili bitna povreda ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(26) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

(27) Vrijednost imovine, imovinske štete, imovinske koristi, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi 600.000,00 kuna. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze 600.000,00 kuna.

(28) Vrijednost imovine je većeg opsega ako prelazi 200.000,00 kuna.

(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi 60.000,00 kuna. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi 60.000,00 kuna.

(30) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je mala ako ne prelazi 1.000,00 kuna.

Terorizam

Članak 97.

(1) Tko s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva, ili prisiljavanja države ili međunarodne organizacije da što učini ili ne učini, ili ozbiljnog narušavanja ili uništavanja temeljnih ustavnih, političkih, gospodarskih ili društvenih struktura države ili međunarodne

organizacije, počinji jedno od sljedećih djela koje može ozbiljno naštetiti državi ili međunarodnoj organizaciji:

1. napade na život osobe koji mogu prouzročiti smrt,
2. napade na tijelo drugoga,
3. otmicu ili uzimanje talaca,
4. uništenje državnih ili javnih objekata, prometnog sustava, infrastrukture uključujući i informacijske sustave, nepokretne platforme na epikontinentalnom pojasu, javnog mjesta ili privatne imovine koje može ugroziti živote ljudi ili prouzročiti znatnu gospodarsku štetu,
5. otmicu zrakoplova, broda ili drugih sredstava javnog prijevoza ili prijevoza robe,
6. izrada, posjedovanje, pribavljanje, prijevoz, opskrba ili uporaba oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja, kao i istraživanje i razvoj nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja,
7. ispuštanje opasnih tvari ili prouzročenje požara, eksplozija ili poplava, čime se ugrožava život ljudi,
8. ometanje ili obustava opskrbe vodom, električnom energijom ili drugim osnovnim prirodnim resursom, čime se ugrožava život ljudi, ili
9. posjeduje ili koristi radioaktivne tvari ili izrađuje, posjeduje ili koristi uređaj za aktiviranje, raspršivanje ili emitiranje radioaktivnog materijala ili ionizirajućeg zračenja, koristi ili ošteti nuklearni objekt tako da dođe do ispuštanja ili opasnosti od ispuštanja radioaktivnog materijala, ili upotrebom sile ili prijetnje zahtijeva radioaktivni materijal, uređaj za aktiviranje, raspršivanje ili emitiranje radioaktivnog materijala ili nuklearni objekt, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Tko prijeti počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena velika razaranja ili je prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(4) Ako počinitelj prigodom počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka s namjerom usmrti jednu ili više osoba, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Financiranje terorizma

Članak 98.

(1) Tko izravno ili neizravno daje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili znajući da će se koristiti, u potpunosti ili djelomično, u svrhu činenja jednog ili više kaznenih djela iz članka 97., članka 99. do članka 101., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. ovoga Zakona ili drugog kaznenog djela kojem je cilj prouzročiti smrt ili tešku tjelesnu ozljedu civila ili druge osobe koja nije aktivno uključena u oružani sukob, ako je svrha tog djela zastrašiti stanovništvo ili prisiliti neku državu ili međunarodnu organizaciju da što učini ili ne učini, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko izravno ili neizravno daje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili znajući da će se koristiti, u potpunosti ili djelomično od strane terorista ili terorističkog udruženja.

(3) Sredstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se oduzeti.

Novačenje za terorizam

Članak 100.

Tko vrbuje drugoga da se pridruži terorističkom udruženju radi njegovog doprinosa u počinjenju kaznenog djela iz članka 97., članka 102., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Obuka za terorizam

Članak 101.

Tko daje upute o izradi i korištenju eksplozivnih naprava, vatrenog ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili o drugim specifičnim metodama ili tehnikama znajući da se te vještine namjeravaju koristiti za počinjenje kaznenog djela iz članka 97., članka 98., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Pranje novca

Članak 265.

(1) Tko imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom uloži, preuzme, pretvori, prenese ili zamijeni u cilju prikrivanja njezinog nezakonitog podrijetla, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko prikriva pravu prirodu, podrijetlo, mjesto, raspolaganje, prenošenje te postojanje prava, odnosno vlasništva na imovinskoj koristi koju je drugi ostvario kaznenim djelom.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko imovinsku korist koju je drugi ostvario kaznenim djelom, pribavlja, posjeduje ili koristi.

(4) Tko počini djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka u financijskom ili drugom poslovanju ili se počinitelj bavi pranjem novca ili je imovinska korist iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka velike vrijednosti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(5) Tko poduzme radnju iz stavka 1., 2. ili 4. ovoga članka postupajući s nehajem u odnosu na okolnosti da se radi o imovinskoj koristi ostvarenoj kaznenim djelom, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(6) Ako je imovinska korist iz stavka 1. do 5. ovoga članka ostvarena kaznenim djelom počinjenim u stranoj državi počinitelj će se kazniti ako se radi o kaznenom djelu i prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(7) Počinitelja iz stavka 1. do 5. ovoga članka koji dobrovoljno pridonese otkrivanju kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist sud može osloboditi kazne.

Neovlašteni pristup

Članak 266.

(1) Tko neovlašteno pristupi računalnom sustavu ili računalnim podacima, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini u odnosu na računalni sustav ili računalne podatke tijela državne vlasti, Ustavnog suda Republike Hrvatske i međunarodne organizacije koje je Republika Hrvatska član, tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, javne ustanove ili trgovačkog društva od posebnog javnog interesa, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

Oštećenje računalnih podataka

Članak 268.

(1) Tko neovlašteno u cijelosti ili djelomično ošteti, izmijeni, izbriše, uništi, učini neuporabljivim ili nedostupnim ili prikaže nedostupnim tuđe računalne podatke ili programe, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Zlouporaba naprava

Članak 272.

(1) Tko izradi, nabavi, uveze, proda, posjeduje ili čini drugome dostupne uređaje ili računalne programe ili računalne podatke stvorene ili prilagođene za počinjenje kaznenih djela iz članka 266., članka 267., članka 268., članka 269., članka 270. i članka 271. ovoga Zakona s ciljem da ih se uporabi za počinjenje nekog od tih djela, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko izradi, nabavi, uveze, proda, posjeduje ili čini drugome dostupne računalne lozinke, pristupne šifre ili druge podatke kojima se može pristupiti računalnom sustavu s ciljem da ih se uporabi za počinjenje kaznenih djela iz članka 266., članka 267., članka 268., članka 269., članka 270. i članka 271. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka neće se kazniti kaznom strožom od one koja je propisana za kazneno djelo koje je imao za cilj.

(4) Posebne naprave i programi iz stavka 1. ovoga članka će se oduzeti, a podaci iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se uništiti.

Članak 386.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2002. godine o zaštiti okoliša putem kaznenog prava,
2. Direktivom 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se predviđaju minimalni standardi o sankcijama i mjerama protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja,
3. Direktivom 2010/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa namijenjenih transplantaciji,
4. Direktivom 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. godine o onečišćenju s brodova i uvođenju kazni za prekršaje,
5. Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju kazni za prekršaje,
6. Direktivom 2008/98 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. godine o otpadu koja zamjenjuje određene direktive,
7. Seveso II direktivom 96/82/EC, 2003/105/EC o sprječavanju velikih industrijskih nesreća i ublažavanju posljedica ako se one dogode,
8. Direktivom 2002/90/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2002. godine o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka,
9. Direktivom 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipulaciji tržištem,
10. Okvirnom odlukom Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. godine o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kazneno-pravnim sredstvima,
11. Okvirnom odlukom Vijeća 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom,
12. Direktivom 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 05. travnja 2011. godine o suzbijanju i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava,

13. Okvirnom odlukom Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. godine o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima,
14. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. godine o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka,
15. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. godine o suzbijanju terorizma,
16. Okvirnom odlukom Vijeća 2005/212/PUP o oduzimanju predmeta, sredstava i imovine stečene kaznenim djelima od 24. veljače 2005. godine,
17. Konvencijom od 26. srpnja 1995. godine, koja se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 316, 27.11.1995, str. 49),
18. Protokolom od 27. rujna 1996. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 313, 23.10.1996, str. 2),
19. Drugim Protokolom od 19. lipnja 1997. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 221, 19.7.1997, str. 12),
20. Konvencijom o provedbi Sporazuma iz Shengena,
21. Okvirnom odlukom Vijeća 2000/383/JHA od 29. svibnja 2000. o povećanju zaštite kaznenim i drugim sankcijama protiv krivotvorenja povezanoga s uvođenjem eura,
22. Okvirnom odlukom Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. kojom se utvrđuju minimalne odredbe u vezi sa sastavnim elementima kaznenih djela i zakonskih kazni u području nedopuštene trgovine drogama,
23. Direktivom 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijski sustav i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP,
24. Direktivom 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP,
25. Direktivom 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Vijeća 2000/383/PUP,
26. Direktivom 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zloporabu tržišta (SL L 173, 12.6.2014).